

JUSTITIS MINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Folketinget
Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27. marts 2013
Kontor: Kontoret for Humanitært
ophold og udsendelser
Sagsbeh: Dorthe Lønberg Kania
Sagsnr.: 2014-0032-1171
Dok.: 1091388

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 362 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik har stillet til justitsministeren den 28. februar 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

Karen Hækkerup

/

Thomas Tordal-Mortensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 362 (Alm. del) fra Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integrationspolitik:

”Det fremgår af Rigspolitiets ”Status på arbejdet med udsendelse af afviste asylansøgere i 2013”, jf. UUI alm. del - bilag 66, side 2, at det er ”Rigspolitiets erfaring, at anvendelsen af meldepligt reelt er uden effekt i forhold til afviste asylansøgere”, men at Rigspolitiet samtidig forventer, at ”en fokuseret anvendelse af meldepligt” vil ”understøtte udsendelsesarbejdet”. Vil ministeren forklare, hvordan en fokuseret anvendelse af meldepligt kan understøtte udsendelsesarbejdet, når anvendelsen af meldepligt reelt er uden effekt?

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet skal indledningsvis bemærke, at citaterne i spørgsmålet er taget ud af en sammenhæng.

De relevante afsnit på side 2 i Rigspolitiets statusredegørelse har følgende ordlyd:

”Udlændinge i udsendelsesposition har i henhold til udlændingeloven pligt til at medvirke til udrejsen, bl.a. i forhold til at tilvejebringe den fornødne rejselegitimation hos hjemlandets myndigheder. Medvirker udlændingen ikke til udrejsen, kan udlændingen undergives en række foranstaltninger, som har til formål at fremme sagsbehandlingen, dvs. udrejsen, herunder motivere vedkommende udlænding til at udrejse/samarbejde vedrørende etablering af forudsætningerne for udrejse. Foranstaltningerne omfatter bl.a. den såkaldte ”kostpengeordning”, overflytning til et udrejsecenter og meldepligt.

I et samarbejde med Udlændingestyrelsen anvender politiet de motivationsfremmende foranstaltninger systematisk og målrettet. De motivationsfremmende foranstaltninger ses at have en vis effekt, men det er alene en mindre del af de afviste asylansøgere, som aktivt og reelt medvirker til udsendelsen, selv når der er iværksat motivationsfremmende foranstaltninger. Det er samtidig Rigspolitiets erfaring, at anvendelsen af meldepligt reelt er uden effekt i forhold til afviste asylansøgere, som ikke vil kunne udsendes tvangsmæssigt. Det er Rigspolitiets forventning, at etableringen af et selvstændigt udrejsecenter på Sjælsmark Kaserne i løbet af 1. halvår 2014 og en fokuseret anvendelse af meldepligt og opfølgning i de enkelte sager vil understøtte udsendelsesarbejdet.”

Som det fremgår af den sammenhængende citering, relaterer Rigspolitiet vurdering af, at anvendelse af meldepligt reelt er uden effekt, sig til afviste asylansøgere, der ikke vil kunne udsendes tvangsmæssigt.

Det drejer sig om afviste asylansøgere, hvis hjemlande stiller det som et krav for at ville modtage egne statsborgere, at de pågældende selv ønsker at rejse hjem/medvirker til udstedelse af de nødvendige rejsedokumenter. Sådanne udlændinge ved, at de – på grund af hjemlandets holdning – ikke risikerer en tvangsmæssig udsendelse, selv om de ikke medvirker, og de kan derfor vanskeligt eller slet ikke motiveres til en medvirken via anvendelse af meldepligt.

I forhold til andre afviste asylansøgere vil den fokuserede anvendelse af meldepligt, som det ændrede retsgrundlag, jf. nedenfor, giver mulighed for, kunne medvirke til at fremme mulighederne for en (hurtigere) udsendelse.

Anvendelsen af meldepligt som en motivationsfremmende foranstaltning er reguleret i udlændingelovens § 34, stk. 3, der har følgende ordlyd:

”Drager politiet omsorg for en udlændings udrejse, og medvirker udlændingen ikke hertil, jf. § 40, stk. 4, 1. pkt., kan politiet, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse eller medvirken til udrejsen, bestemme, at udlændingen skal give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter.”

Bestemmelsen fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 430 af 1. maj 2013, der trådte i kraft den 2. maj 2013. Lov nr. 430 gennemførte bl.a. de elementer i aftalen fra september 2012 om øget fokus på udrejse og nye muligheder for asylansøgere (asylaftalen), som vedrører en mere målrettet og dermed fleksibel anvendelse af de motivationsfremmende foranstaltninger over for afviste asylansøgere, der ikke udrejser frivilligt/medvirker til deres udrejse, og som af Udlændingestyrelsen pålægges at tage ophold i et udsendelsescenter.

Forud for lovændringen skulle Rigspolitiet, jf. den dagældende bestemmelse i udlændingelovens § 34, stk. 2, nr. 5, og forarbejderne hertil, systematisk anvende meldepligt som motivationsfremmende foranstaltning over for alle afviste asylansøgere, som Udlændingestyrelsen havde pålagt at tage ophold i et udsendelsescenter, fordi de ikke medvirkede til deres udsendelse.

På baggrund af det ændrede lovgrundlag vil Rigspolitiet have mulighed for at anvende meldepligt målrettet og med forskellig intensitet – herunder i forhold til en konsekvent opfølgning

over for den enkelte, der er omfattet af meldepligten. Det vil således være muligt løbende at fokusere anvendelsen af meldepligt til at omfatte et mindre antal afviste asylansøgere, hvor det vurderes, at meldepligten vil kunne have den ønskede motiverende effekt i form af en frivillig udrejse eller anden nødvendig medvirken til udrejsen.

Anvendelsen af en sådan mere målrettet og fokuseret meldepligt skal også ses i sammenhæng med oprettelsen af et særligt udrejsecenter i Sjælsmark.”